

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет
театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого



ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії КНУТКіТ
імені І. К. Карпенка-Карого

Інна Кочарян

Інна КОЧАРЯН

04 червня 2024 року

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ФАХОВИХ ПИТАНЬ

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-творчий)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
Ступінь вищої освіти	доктор мистецтва
Термін навчання	3 роки

Програма затверджена на засіданні
приймальної комісії
04 червня 2024 року (протокол № 5)
Відповідальний секретар приймальної
комісії

Людмила Поляновська

Людмила ПОЛЯНОВСЬКА

З М І С Т

ВСТУП.....	3
ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ З ФАХОВИХ ПИТАНЬ	4
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ.....	4
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	8
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	9

ВСТУП

Мета співбесіди з фахових питань – виявлення у вступників рівня поглиблених знань та умінь, що необхідні для опанування професійної підготовки за освітньо-творчою програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» третього освітньо-творчого рівня вищої освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Під час складання співбесіди з фахових питань до творчої аспірантури Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, вступник повинен продемонструвати високий рівень теоретичних знань з історії та теорії кінорежисури та кінодраматургії, звукорежисури, володіти відповідною термінологією та інструментарієм, виказати навички фахової та наукової роботи за обраною спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Завданням співбесіди з фахових питань є оцінка глибини теоретичної фахової підготовки вступників; визначення здатності застосування набутих знань, умінь і навичок:

- володіти культурою мислення, узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності;
- знання теорії кіно, історії режисури кіно і телебачення, кінодраматургії, звукорежисури (за питаннями співбесіди з фахових питань);
- вміння орієнтуватися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку аудіовізуального мистецтва та виробництва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів;
- вміння здійснювати спілкування в діалоговому режимі щодо питань аудіовізуального мистецтва;
- знання філософських аспектів пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основних тенденцій розвитку історії аудіовізуального мистецтва.

Під час формування даної програми враховувалися дисципліни циклу професійної підготовки, які передбачено освітньо-професійною програмою підготовки магістра за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ З ФАХОВИХ ПИТАНЬ

Програма співбесіди з фахових питань охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимогу до знань і вмінь особи, що бажає навчатись у Київському національному університеті імені І. К. Карпенка-Карого з метою отримання освітньо-творчого ступеня «Доктор мистецтва» за освітньо-творчою програмою «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Співбесіда з фахових питань може проводитись в очному та дистанційному форматі відповідно до Правил прийому до творчої аспірантури Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого в 2024 році.

Програму складено для перевірки теоретичних знань вступників. Співбесіда проводиться усно за екзаменаційними білетами. Екзаменаційний білет містить три запитання, відповідаючи на які, вступник повинен дати усну розгорнуту відповідь, підкріпити теоретичні положення певними прикладами практичного втілення. Також вступник має захистити науковий реферат за тематикою обраної спеціальності до 25 сторінок, з відгуком та оцінкою рецензента, призначеного відповідною кафедрою. Текст реферату має бути надрукованим з дотриманням правил синтаксису та орфографії, на одному боці аркуша формату А4. Обов'язково залишаються поля: зліва 25–30 мм, праворуч – 10 мм, зверху, знизу – 15-20 мм. Шрифт Times New Roman 14; 1,5 інтервал.

Рівень знань та практичних навичок вступників оцінюється комісією за результатами співбесіди з фахових питань за 200-бальною шкалою.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО СПІВБЕСІДИ

1. Специфіка художнього образу в кіно.
2. Герой - його характер та засоби розкриття.
3. Монтажна ідея - момент виникнення, технологічні засоби реалізації.
4. Мізанкадр як елемент цілісного кінематографічного образу.
5. Взаємовідносини кіно і літератури. Слово в кіно.
6. Сцена та епізод як драматургічні складники фільму.
7. Дія у фільмі як спосіб художньої організації екранного простору і часу.
8. Мізансцена і засоби просторової виразності в кіно.
9. Естетика німого кіно.
10. Пластичний образ у кіно.
11. Дія і подія в драматургічній структурі фільму.
12. Зміна парадигми або трансформація функції і ролі "героя" в неігровому кіно від 30-50-х років до сьогодні.
13. Проблеми умовності в кіно.
14. Сцена, як елемент структурної композиції. Види і функції сцен.

15. "Проектне мислення". Цикл: "ідея - синопсис - режисерська експлікація - фінансові можливості реалізації - девелопмент - дистрибуція".
 16. Композиція фільму, її основні компоненти.
 17. Режисура, як процес оперування часом і простором.
 18. Монтаж, як естетична категорія.
 19. Ситуація, колізія та конфлікт в кіно.
 20. Режисер - як творчий організатор аудіовізуальної дії.
 21. Соціальна післядія сучасного фільму.
 22. Епізод, як головна драматургічна одиниця побудови фільму. Види і функції епізодів.
 23. Деталь. Драматургічні функції деталей.
 24. Посилення ролі звукового компоненту в середовищі сучасних виражальних засобів кіно- і відеофільмів.
 25. Загальне поняття про «Видовище». Виникнення видовища.
 26. Види життєвого досвіду актора та режисера.
 27. Функції видовищ. Естетична. Ігрова. Соборна. Комунікативна.
 28. Спостережений досвід. Стихійна тенденція і професійно необхідний порядок.
 29. Науково-популярні фільми та телепередачі. Актуальність. Економічна доцільність.
 30. Специфіка роботи режисера з документальним персонажем.
 31. Видовище та видовищні мистецтва.
 32. Телевізійний формат. Поняття та види.
 33. Структура історії. Кадр. Сцена. Епізод. Акт. Історія.
 34. Творення історії. Світ історії, автентичність та авторство.
 35. Реклама. Різновиди. Вимоги. Особливості виробництва.
 36. Специфіка роботи режисера з виконавцем в ігровому кіно.
 37. Матерія екранної історії. Головний герой та конфлікт.
 38. Ігрові телевізійні фільми. Серіали. Продукти для потокових платформ.
- Аналіз розвитку сектору.
39. Специфіка роботи режисера в ігровому та документальному кіно.
 40. Структура історії. Поняття сетінгу та сюжету.
 41. Телевізійні ігри. Функції. Можливості емоційного впливу.
 42. Специфіка роботи режисера з оператором в ігровому та документальному кіно.
 43. Телевізійна подія. Складові. Види.
 44. Музичний кліп. Сегментація ринку. Особливості виробничого процесу.
 45. Специфіка роботи режисера з художником в ігровому та неігровому кіно.
 46. Творення історії. Ключова подія («inciting, incitent») та хребет історії.
 47. Новини на ТБ. Загальні положення. Режисерський інструментарій.
 48. Специфіка роботи режисера з композитором в ігровому та неігровому кіно.
 49. Класифікація в структурах історії. Архісюжет. Міні-сюжет. Антисюжет.
- Приклади.
50. Фізичні та психофізичні характеристики звуку.
 51. Головні компоненти звукової партитури кіно та телефільмів.

52. Синхронний чистовий звукозапис в кіно і телефільмах.
53. Інтегральна теорія вирішення фільмів.
54. Робота над звуком в монтажно-тонувальному періоді виробництва фільмів.
55. Мікшерські пульти. Види і практика роботи. Запис музики. Види звукозапису при різних жанрах музики.
56. Частотна обробка звуку. Еквалайзери.
57. Робота над звуком в знімальному періоді виробництва фільмів.
58. Особливості просторової локалізації звуку в сучасних форматах.
59. Функціональна теорія звукового вирішення фільму. Музично-шумові деформації.
60. Робота над звуком в монтажно-тонувальному періоді.
61. Перезапис фільму як остаточна редакція його його художньої структури.
62. Знаходження оптимального балансу між акустичною виразністю і семантичною розбірливістю звуку в процесі перезапису фільму.
63. Функціональна теорія звукового вирішення фільму. Музика, що підкреслює психологічний стан героїв фільму.
64. Перезапис фільмів. Послідовність роботи над зведенням фонограм.
65. Шуми, звукові ландшафти як елементи звукової партитури фільму. Експресивні можливості звукових композицій у взаємодії з іншими компонентами звукової сфери фільму.
66. Функціональна теорія звукового вирішення фільму. Музика, що випереджає подію фільму. Музичні і шумові символи.
67. Поняття про просторові системи звуковідтворення в кіно.
68. Цифровий і аналоговий запис звуку. Основні поняття.
69. Поняття про інтегральний звукоряд у фільмах. Достовірність - художній критерій інтегрального звукоряду.
70. Полі функціональність шумів і музики в фільмах.
71. Шумове синхронне озвучення фільмів.
72. Синхронність, асинхронність, паралелізм і контрапункт звуку і зображення у телефільмах.
73. Фонотека музична і шумова. Юридичні закони цитування музики.
74. Аудіо і відео компакт диски. Поняття про цифровий лазерний звукозапис.
75. Психофізіологічна теорія звукового вирішення фільмів.
76. Озвучування діалогів в тонательє. Вибір мікрофонів, акустичних екранів та їх розміщення. Способи акустичної імітації звукової перспективи при озвучуванні реплік.
77. Особливості запису різних музичних складів оркестру. Роздільний запис соліста, окремих музичних груп (виконавців) і подальше їх накладення при зведенні музики як популярна технологія виробництва. Плюси і мінуси.

78. Принцип музичного монотематизму у фільмах
79. Візуальний і слуховий контроль звучання фільму і їх взаємодія.
80. Особливості просторової локалізації звуку в сучасних форматах.
81. Музична драматургія в телефільмах.
82. Монтаж і підготовка мовних, шумових і музичних фонограм до перезапису фільму. Основні принципи вертикального монтажу різних складових звукової сфери фільму.
83. Запис несинхронних звукових ефектів, ландшафтів і пауз на природі. Основні способи фонічної обробки звуку з метою зміни його виразності: заміщення, транспонування, синтезування.
84. Особливості запису різних музичних складів оркестру. Роздільний запис соліста, окремих музичних груп (виконавців) і подальше їх накладення при зведенні музики як популярна технологія виробництва. Плюси і мінуси.
85. Стереофонія. Бінауральний ефект.
86. Особливості синхронного запису діалогів на природі і в інтер'єрах . Вибір типу мікрофонів і їх розміщення в залежності від звукової мізансцени кадру.
87. Монтаж діалогу. Роль оригінальної синхронної фонограми (чистої або чорнової) в процесі становлення монтажної структури зображення. Звукова пластична композиція діалогу. Роль діалогу в конструюванні простору фільму.
88. Динамічна обробка звуку. Компресори та лімітери.
89. Система просторового кіно і ТБ – DTS.
90. Запис музики. Види звукозапису при різних жанрах музики.
91. Синхронні шуми. Запис у студії.
92. Робота звукорежисера в підготовчому періоді. Звукова експлікація.
93. Робота з акторами в процесі синхронної зйомки. Гучність звуку і висота його інтонаційного посилення в залежності від виразних завдань сцени, що знімається.
94. Характерні ознаки і засоби вираження звукового кіномистецтва в порівнянні з іншими синтетичними мистецтвами і літературою.
95. Радіомікрофони. Використання.
96. Озвучування діалогів, груповок і масовок на знімальному майданчику. Запис звукових дублів.
97. Музична драматургія у фільмах.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

200-бальна шкала			
Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Оцінка ECTS			
100-124 балів	125-149 балів	150-179 балів	180-200 балів
<p>Відсутність знань нормативного матеріалу, недостатній рівень самостійного та критичного мислення. Вступник не має теоретичної підготовки, відсутні знання базових понять з культури та мистецтва, класичної спадщини; з історії та теорії кіно, проблематики аудіовізуального мистецтва та виробництва, кіно-телепроцесу.</p> <p>Відсутність знань з технології звукозапису, техніки та звукового обладнання кіно телевиробництва та студій звукозапису, звукове вирішення фільму. Нечіткість у висловлюваннях власних думок.</p> <p>Допущення ряду суттєвих помилок у відповідях на питання. Обмежений діапазон творчої уяви, обмеженість мислення.</p> <p>Непереконлива мотивація вибору професії.</p>	<p>Слабкі, і досить загальні знання з культури, мистецтва, історії та теорії кіно і телебачення, аудіовізуального мистецтва та виробництва, кіно-телепроцесу, музики. Хаотична обізнаність у питаннях літератури та мистецтва; брак справжньої зацікавленості в особливостях сучасного кінотелевізійного процесу.</p> <p>Слабка винахідливість, посереднє образно-пластичне мислення, посередній прояв психічно-вольових якостей обмежені знання технології звукозапису, техніки та звукового обладнання кіно телевиробництва та студій звукозапису, звукове вирішення фільму. Формулювання думок та прикладів змістовне, але не точне.</p>	<p>Демонстрація змістовних знань з культури, мистецтва, історії та теорії кіно, аудіовізуального мистецтва та виробництва, кіно-телепроцесу, звукорежисури, допущення кількох незначних помилок. Здатність до критичного, самостійного мислення. Уміння висловлювати думки, наведення прикладів. Хороші знання нормативного матеріалу, необхідний загальнокультурний рівень уміння формулювати і послідовно викладати свої думки.</p> <p>Вільне володіння в опануванні мистецькою культурною спадщиною, розуміння проблематики сучасного кіно-телепроцесу.</p>	<p>Наявність змістовних системних знань з культури та мистецтва, класичної спадщини; з історії та теорії кіно та телебачення, проблематики аудіовізуального мистецтва та виробництва, кіно-телепроцесу, звукорежисури.</p> <p>Виразне формулювання думки, проілюстрованої доречними прикладами. Здатність до аналітичного мислення.</p> <p>Вияв здібності до майбутньої наукової та викладацької діяльності. Вияв широких і системних знань у царині культури, літератури, мистецтва; знання класичної спадщини; знання і розуміння проблематики сучасного кінотелевізійного процесу. Оригінальність та винахідливість власних думок, належного образно-пластичного мислення. Наявність і достатній прояв необхідних організаційних здібностей.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аристотель. Поетика. К.: Фоліо, 2018. 160 с.
2. Горпенко В.Г. Архітектоніка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища: В 5 т. К.: ДІТМ, 2000. Т. 2: Дія: Драматург, засади архітектоніки. 117 с.; Т.3: Монтажна архітектоніка фільму. 4.1: Кадрозчеплення. 156 с.; Ч. 2: Сюжетотворення. 145 с.
3. Довженко О. П. Твори в 5 т. К.: Дніпро, 1966.
4. Кун «Міфи та легенди стародавньої Греції».
5. Кісін В. Б. Із творчої спадщини. К.: Academia, 1999.
6. Кісін В. Б. Відеофільм: Перші кроки і перспективи. Мистецтво кіно. Вип. 4. К.: Мистецтво, 1983.
7. Одинець О. С. Режисура телебачення. К., 2011.
8. Чубасов В. Л. Вступ до спеціальності «Кінотелемистецтво». К., 2005.
9. Скуратівський В. Л. «Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза, структура, функція» I та II частина. К., 1997.
10. Борнс М. Звукорежисерська майстерність: теорія та практика.
11. Брюховецька Л. Майстри кінозображення. Кінематографічні студії. Випуск одинадцятий. Київ, «Кіно-Театр», 2020.
12. Вайно М. Сценарна майстерність. Навч. посібник. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2015.
13. Вольф Ю. Школа літературної і сценарної майстерності. Від задуму до результату : розповіді, романи, статті, нон-фікшн, сценарії, нові медіа. Вид. «Альпіна нон-фікшн», 2018.
14. Голіченко Ю. Історії навколо нас: класична драматургія, посібник з кінодраматургії. Київ: Центр учбової літератури, Ч.1. 2017.
15. Горпенко В. Архітектоніка фільму. Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища: У 5 т. Київ: ДІТМ, 2000.
16. Госейко Л. Історія українського кінематографа. 1896 – 1995 Київ: KINO-КОЛО, 2005.
17. Довженко О. Статті, виступи, лекції. Т.4. / Твори: У 5 т. Київ: Дніпро, 1983-1985.
18. Домбругова Н. Семіотика саунд-дизайну в кіно. Мистецтвознавчі записки. Театр, кіно та хореографічне мистецтво. Випуск 34. К. 2018.
19. Зубавіна І. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. Київ: ФЕНІКС, 2007.

20. Ілленко М. Кіно. Шпори для абітурієнтів. Київ, 2005.
21. Ілленко Ю. Парадигма кіно. Київ: Абрис, 1999.
22. Історія українського кіно 1920-х років. Хрестоматія. Кінематографічні студії. Випуск дев'ятий / Упоряд., автор коментарів Л. Брюховецька. Київ, «Кіно-Театр», ВД «Освіта України» 2019.
23. Куш Є. Електромузичний інструментарій як еволюційний фактор музичної культури ХХ - початку ХХІ століть. НАККіМ, К. 2013
24. Маккі Р. Оповідь. Субстанція, структура, стиль та принципи письмової екранізації. Київ: АРК. ЮЕЙ, 2021.
25. Миславський В. Кінословник. Терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007.
26. Мусієнко О. Модернізм і авангард. Єдність протилежностей. Кінематограф ХХ ст. Київ, Логос. 2018.
27. Мусієнко О. Українське кіно: тексти і контекст Київ, Глобус-Прес, 2009.
28. Нариси з історії кіномистецтва України / Редкол.: В. Сидоренко та ін.; Інститут проблем сучасного мистецтва академії мистецтв України. Київ: Інтертехнологія, 2006.
29. Роздобудько І., Санін О. Кіно на папері. Збірник. Київ, Нора друк, 2016.
30. Росс Е. Кіношно. Графічна мандрівка світом кіно Київ: Рідна мова, 2019.
31. Сегер Л. Робимо гарний сценарій геніальним. Посібник з написання і переробки кіносценаріїв від голлівудського консультанта. Третє вид. Київ, Інсайтмедіа, 2011.
32. Тримбач С. Кіно народжене Україною. Альбом антології українського кіно. Київ, Самміт Книга, 2016.
33. Українська кінооператорська школа. Вибране. Зб. наук статей. Упор. і наук. ред. Л. Брюховецька Кінематографічні студії. Випуск десятий. Київ, «Кіно-Театр», ВД «Освіта України», 2020.
34. Фільм «Тіні забутих предків»: погляд через півстоліття. Зб. наук статей. Кінематографічні студії. Випуск дев'ятий. «Кіно-Театр», ВД «Київо-Могилянська академія», 2018.
35. Ширман Р. Обдури мене! Мок'юментарі в кіно і на телебаченні: Монографія. Київ: КНУКіМ, 2015.
36. Шудря М. Геній найщирішої проби [про О. Довженка]. Київ: Юніверс, 2005.